

শাক পাচলিৰ পুলিবাৰী প্ৰস্তুত

শ্ৰীমতী বিনীতা কোঁৱৰ
শ্ৰী স্বপন কুমাৰ শৰ্মা
শ্ৰী মনোৰঞ্জন গগৈ
শ্ৰী গুঞ্জন গগৈ

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ধেমাজি
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়
চিলাপথাৰ

(জনজাতীয় উপ-আঁচনিৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় শুষ্ক ভূমি কৃষি গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান (CRIDA),
ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদ (ICAR) ৰ আৰ্থিক অনুদানত মুদ্ৰিত)

ঘৰৰ প্ৰয়োজনতে হওক বা ব্যৱসায়িক ভিত্তিতে হওক শাক-পাচলিৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে, এটা সুস্থ সবল পুলি, এখন শাক-পাচলি বাৰীৰ মূল আধাৰ। সেয়েহে আমি জাত নিৰ্বাচনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সকলো সময়তে সজাগ হৈ কাম কৰা অতি প্ৰয়োজন। সেইবাবে পুলি প্ৰস্তুত কৰাৰ ওপৰত আমি বিশেষ মনযোগ দিব লাগে।

শীতকালত হোৱা বিভিন্ন শাক পাচলিৰ ভিতৰত কিছুমান শাক পাচলি যেনে- বন্ধাকবি, ফুলকবি, ওলকবি, বেঙেনা, বিলাহী, পিয়াজ, জলকীয়া আদিৰ পুলি পুলিবাৰীত প্ৰস্তুত কৰি উপযুক্ত সময়ত মূল পথাৰত ৰুব লাগে। আন কিছুমান শাক পাচলি যেনে - লাই, লফা, মূলা, পালেং, গাজৰ, মটৰ, ফেঙ্গবীন আদি মূল পথাৰত পোনপটীয়াকৈ গুটি সিচি খেতি কৰিব পাৰি।

শাক পাচলিৰ খেতি কৰিব লোৱাৰ আগতে আমি আগতীয়াকৈ কিছু পৰিকল্পনা কৰিব লাগে। ব্যৱসায়িক ভিত্তিত খেতি কৰিবলৈ যাওঁতে এটা কথাত মন দিব লাগে, যাতে আমি শাক পাচলি বোৰ বজাৰত আগতীয়াকৈ বা শেহতীয়াকৈ উলিয়াব পাৰি। তেতিয়াহে আমি শাক পাচলিবোৰৰ উচিত মূল্য পাব পাৰি। সাধাৰণ সময়ত বজাৰত শাক পাচলি উভৈনদী হোৱা দেখা যায়, ফলত শাক পাচলিৰ মূল্য অতি কম হয়। সেইবাবে আমি অবতৰীয়া খেতিৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দিব লাগে, যাতে আমি খেতি কৰি লাভৱান হ'ব পাৰো। বৰ্তমান বিজ্ঞানৰ উত্থানৰ ফলত প্ৰায় সকলোবোৰ শীতকালীন শাক পাচলিৰে আগতীয়া আৰু শেহতীয়া জাত বজাৰত উপলব্ধ। গতিকে খেতি কৰা সময়ৰ লগত মিলাই জাত নিৰ্বাচন কৰিলে অধিক লাভৱান হ'ব পাৰি।

বজাৰত বিভিন্ন কোম্পানীৰ বীজ উপলব্ধ হয় যদিও বীজ কিনাৰ সময়ত আমি কেইটামান কথা মন কৰিব লাগে-

- ১। বীজৰ পেকেটবোৰ ভালদৰে চিল বা বন্ধ (Seal) কৰা আছে নে নাই।
- ২। বীজৰ পেকেটত লিখা থাকিব লগা তথ্য যেনে - পেকেট কৰা তাৰিখ, অংকুৰণ ক্ষমতা, জাতৰ নাম, পেকেটৰ মূল্য আদি ধৰিব পৰা হৈ আছে নে নাই।
- ৩। বৰ্ণশংকৰ জাত হ'লে তাত F-1 hybrid বুলি লিখা আছে নে নাই।

ওপৰোক্ত সকলোবোৰ তথ্য যদি সঠিক ভাৱে থাকে তেন্তে আমি বীজবোৰ কিনিব পাৰো। জাত বাছনি কৰাৰ পিছত আমি পুলিবাৰী প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। পুলিবাৰী প্ৰস্তুত কৰিবলৈ আমি তলত উল্লেখ কৰা পদ্ধতিবোৰ অৱলম্বন কৰিব লাগে।

- ১। পুলিবাৰীৰ বাবে বাঁচনি কৰা মাটিডৰা ওখ, বদ ঘাই, পানী জমা নোহোৱা, সাৰুৱা হ'ব লাগে।
- ২। মাটিডৰা হাল-কোৰ মাৰি ভালদৰে চহাই লব লাগে। পিছত মৈয়াই লৈ ১ মিটাৰ বহল, ২০-২৫ ছে.মি ওখ আৰু আৱশ্যক অনুযায়ী দৈৰ্ঘ্যৰ ভেটি তৈয়াৰ কৰি লব লাগে।
- ৩। মাটিডৰাত যথেষ্ট পৰিমাণৰ পচন সাৰ থকাটো প্ৰয়োজন, অন্যথা পচন সাৰ যোগান ধৰিব লাগিব।
- ৪। মাটিৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা গুৰি পঁচা (Damping off) বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ কাৰবেনডিজিম ০.১% অথবা ফৰমেলিন ৪% ঔষধৰ মিশ্ৰণ ভেটিটোত ১০-১৫ ছে.মি. দলৈকে মাটিখিনি ভালদৰে তিতিয়োৱাকৈ দি পলিথিন বা মৰাপাটৰ বস্তাৰে ৪৮ ঘন্টা (২ দিন) ঢাকি থব লাগে।
- ৫। উক্ত ভেটিটো দুদিন পিছত আৱৰণ আঁতৰাই কোৰ মাৰি ৩-৪ দিন মুকলি কৈ ৰাখিব লাগে। এইখিনিতে আমি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে যাতে বৰষুণ বা পানী ভেটিটোত পৰিবলৈ সুবিধা নাপায়।
- ৬। পোকৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ বীজ সিঁচাৰ আগতে ফুৰাডন ৩ জি ঔষধ ৩ গ্ৰাম প্ৰতি বৰ্গ মিটাৰ মাটিৰ লগত ভালদৰে মিহলাই দিব লাগে।
- ৭। বীজ সিঁচাৰ আগেয়ে আমি ভেটিটো ৩-৪ ছে.মি. ব্যৱধানত বাঁহৰ কামিৰে লাইন কৰি লব লাগে। সুস্থ সবল পুলি পাবৰ বাবে বীজবোৰ লাইনত পাতলকৈ সিঁচিব লাগে। এনেধৰণে বীজ সিঁচিলে পুলিবাৰীখনত বতাহৰ চলাচল সঠিক মতে হয়, ফলত বেমাৰৰ বীজাণুৰে সহজতে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে।

- ৮। বীজ সিঁচাৰ পিছত শুকান গোরৰ অথবা মাটি বীজৰ চাৰিগুণ জোখত ঢাকি দিব লাগে। ঠাণ্ডা বেছি পৰিলে তাৎক্ষনিক অংকুৰণৰ বাবে ভেটিবোৰ কলপাত বা মৰাপাটৰ বস্তাবে ৰাতি ঢাকি থব লাগে আৰু অংকুৰণ হোৱাৰ পিছত আঁতৰাই দিব লাগে।
- ৯। পুলিবাৰীত পানী যথা সময়ত উচিত পৰিমাণে যোগান ধৰিব লাগে।

পুলিবোৰ সাধাৰণতে ২১-৩০ দিনৰ ভিতৰত ৰুৱাৰ বাবে উপযোগী হৈ পৰে। পুলিবোৰ কঠিন কৰিবলৈ আৰু মূল পথাৰত মৰি যোৱা কৰিবলৈ পুলি উঠোৱাৰ এক সপ্তাহ আগৰ পৰা পানীৰ যোগান লাহে লাহে কমাই আনিব লাগে। পুলিবোৰ উঠোৱাৰ সময়ত মন কৰিব লাগে যাতে পুলিৰ শিপাবোৰে দুখ নাপায়। সেইবাবে পুলি উঠোৱাৰ আগতে পুলিবাৰীখন পানীৰে তিয়াই লব লাগে। যাতে পুলিবোৰ উভালি অনাত সুবিধা হয় আৰু শিপাবোৰ চিঙি নাযায়।

সম্পাদনা সমিতি —

- সম্পাদক : গুণ্জন গগৈ, আঁচনি সমন্বয়ক (তত্ত্বাৱধায়ক),
কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ধেমাজি
- সহঃ সম্পাদক : ড° পল্লৱ কুমাৰ শৰ্মা, মুখ্য বিজ্ঞানী, (AICRPDA),
বিশ্বনাথ কৃষি মহাবিদ্যালয়
- : ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ, সহযোগী সঞ্চালক, সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
- : মনোৰঞ্জন গগৈ, বিষয় বস্তু বিশেষজ্ঞ (গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান)
- সদস্য : ডাঃ অসীম কুমাৰ শইকীয়া, বিভা ওজা, বিনীতা কোঁৱৰ, স্বপন কুমাৰ শৰ্মা
- অলংকৰণ : বিষ্ণু নাৰায়ণ ফুকন, আঁচনি সহায়ক (কম্পিউটাৰ)

আঁচনি সমন্বয়ক, কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ধেমাজিৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত ও প্ৰচাৰিত